

Nr 1
9 3 0

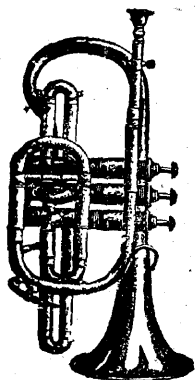
PARIMAD RAADIOAPARAADID

on O/Ü. „ESTO-MUUSIKA“

NÖITRODÜÜNID

Selles võib igaüks ise veenduda võrdlusteel. Nõudke aparaatide ostu juures tingimata võrdlust ja kuulake

O/Ü. „ESTO-MUUSIKA“ NÖIDRODÜÜNE

Parimate tagajärgedega

kasutakse ainult

Bohland & Fuchs'i puhkpille

Nõudke hinnakirjel

Peaesindaja Eestis:
Tallinnas - Viljandis

O/Ü „ESTO-MUUSIKA“

Iga laps teab tänapäeval, et

„His Master's Voice“

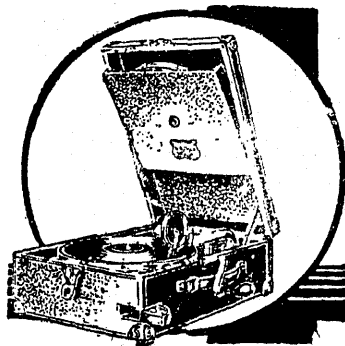
GRAMMOFONIL

POLE VÖISTLEJAT.

Ta on võrdlematu. Saadaval igal pool.
Kindlad hinnad vabriku poolt määratud.

Suurim ladu:

O/Ü „ESTO-MUUSIKA“ Tallinnas
Viljandis.

HELING

MUUSIKA
TANTS
TEATER
RAADIO

August 1930

Nr 1

II. aastakäik

Aegkiri Heling ilmub tarviduse järele. Toimetetus ja talitus: Tallinn, Viru tän. 2
Üksiknumbri hind 25 senti. Kuulutuste hinnad: 1/4 külge 20 kr., 1/2 külge 10 kr., 1/4 külge
5 krooni. Teksti ees ehk sisus kahekordsed hinnad. Tellimiste ja kuulutuste vastu
võtmine O-ü. Esto-Muusika, Tallinn, Viru tän. 2

Vastutav toimetaja ja väljaandja: VOLDEMÄR PIIRVALD, Graniidi tän. 19, krt. 1

Toimetuse poolt

Teatavasti ilmus meie ajakiri möödunud aastal süstemaatiliselt igas kuus ehk kahe kuu tagant kaks nummert korraga. Käesoleval aastal on see esimene number ja tema ei saa mitte endist viisi ilmuma süstemaatiliselt, vaid tarviduse järele. Sel korral ilmub „Heling” sügisese hooaja algul näituse puhul. Põhjus, mis igakuuse ilmumise raskeks teeb, seisab selles, et meil puuduvad vastavad tööjõud ja eriteadlased. Suuremates riikides, kus muusikariistade tööstus vanem ja rohkem arenenud, on tekkinud ka vastavad eriteadlased. Nemad võivad kõiki küsimusi teaduslikult ja praktilisest küljest valgustada sel määral, kuidas see tarvitajaskonda huvitada võib. Meil puuduvad nad peaaegu täiesti. Et aga sarnase ajakirja järele, nagu meie ajakiri, mis käsitab muusikariistade ja raadio ala, siiski väga tarvitlik ja mida tõendavad paljud järelepärimised ja tellimised, mis saabunud „Helingut” toimetusele, siis oleme otsustanud „Helingut” mitte seisma jätta, vaid jõudumööda ja tarviduse järele püüame teda edasi välja aada. Kuna süstemaatiline ilmumine ära jääb, siis ei määrata väljaandja ka mingisugust aasta tellimise hinda, vaid seda saab osta ainult üksiku numbrina. Meie ajakirja il-

mumine on võimaldet küll aineliselt, sest et suurema jao tema eksemplaaridest ostab ära üks suurim muusikaäri ning saadab ta laiali oma tarvitajale-kaupmeestele mitmes eksemplaris, võimaldades neile omakorda teda levitada ka oma ostjate hulgas.

PAUL PINNA,
otsitavamaid kunstnikke
grammofoniplaatel.

Mida töötab tänavu hooaeg muusikariistade ja raadioalal

Kuna tänavune suvi meie kodumaal vahtlitseva majanduslise kitsikuse tõttu võrdlemisi eluta ja vaikne oli äri alal, siis seisab seda enam keele peal küsimus kõigil ja igal pool, mis töötab muusika harrastajatele eelolev taline hooaeg?

Mida ta töötab, on raske öelda, kuid teoreetiliste oletuste põhjal arvame, et ta kõige halvem olema ei saa. Muidugi on mitmesuguseid raskusi ja takistavaid põhjusi, mis eriti muusikariistade alal niisasti müüjatele kui ostjatele tülikad on. Kui vaatame tagasi, siis eelmistel aastatel oli ostjal kerge omale valida muusikariista, kas või näiteks grammofoni. Olid välja kujunenud teatud vabrikute saadused, mida nõuti ja mida pakuti. Neid oli vaid kaks, kolm ja neid osteti elavalt ja nendega oldi rahul. Seda hakkasid kasutama ka mitmesugused juhuslikud ärimed, nende hulgas muulasi mitmesugustest rahvustest. Paremate vabrikute esitused olid ära antud suuremate äride kätte ja niisugustel juhuslikkudel hangeldajatel ei jäänud muud üle, kui võtta seda, mis saada-val ja teatavasti on väljamaa turg üleujutat igasuguse rämpsuga. Edu muidugi niisugustel tööstustel ei ole ja nad kaovad järjekindlalt, kuid järjekindlalt tekivad ka uued asemele. Eesti turg oli tänu taevale senini sellest prahist enam-vähem puhas. Nüüd aga on nende muulaste ärimedeste agaruse tõttu asi ka meil nõnda kaugele läinud, et ostja usaldades müüjat tõesti enam kindel olla ei või, kas ta oma vähese raha eest tõesti ka väärilist kaupa saab. Halva kauba turule ilmumisega on raskesse seisukorda seatud mitte ainult ostjad, vaid ka vähemad kaupmehed provintsis ja pealinnas. Igasuguste meil senini täiesti tundmata meeldivate müügitingimistega ja konksudega saadetakse

ärisse teatud arv grammofone. Kaupmees põikleb esialgul vastu, kuid meeldivad müügitingimised viivad teda viimaks järelandmisele ja ta lubab nad jätta omale. On kaup mõne aja seisnud, tuleb tema maksta esialgul vekslitega ja pärast muidugi rahaga. Kaup on aga kaelas ja temast lahti saada on raske. Jätta teda ei või, kuid piinlik ka müüa, sest ostjad on enamasti tuntud isikud ja nüüd ei jää muud nõu üle, kui seda kiita senikaua, kui ostja on pehmeks räägitud ja ühest riistast lahti saadud. Loomulikult järgnevad ostjate ja müüjate vahel pahandused, kuna pilli juures kõiksugused mõjuvad vead tekitab, millede kõrvaldamine sagedasti ka paranduse teel võimata. Mitte ainult väljamaalt ei veeta sarnast prahti sisse, vaid teda on hakanud ka meie maal mitmed valmistama. Vilumuseta, ning vastavate teadmisteta võetakse ja klopitakse neid kokku, pannakse kõlava nimega silt peale ja müüakse. Ühes kohas müüakse teda Rootsi grammofoni nime all, teises kohas Inglise, kolmandas Schveitsi jne. Suuremad ja soliidimad muusikaärid pole senini valmistanud kodumaa grammofone, vaid neil on ainult paremate väljamaa vabrikute esitused, või ladud, nagu His Master's Voice, Odeon, Columbia jne. On soovitatav muidugi, et meie ka ise kodumaal grammofone valmistame, sest kuigi suurem jagu osi tuleb väljamaalt tellida, jääb siiski hulk tööd siin koha peal teha. Kuuldavasti hakkabki ka lähemal ajal välja laskma kodumaal valmistatud grammofone meie suurem muusikaäri, o.-ü. Esto-Muusika. Loodetavasti ilmuvad need aparaadid müügitule juba põllumajanduslise näituse ajaks, ja siis on igapähe võimalik nendega juba tutvuneda. Nagu teada, on Esto-Muusika soliidimaid ärisid ja senini

valmistas tema kodumaal ainult raadio-aparaate, mis kaks viimast aastat meie turul esikohal püsivad ja arvatavasti ka tänavusel hooajal seda olema saavad, siis võib kindlasti oletada, et ka tema poolt väljalastavad grammofonid kindlasti head olema saavad.

Nagu teada, on ideaaliks maailma grammofoniturul kümnete aastate jooksul olnud His Master's Voice. Kõik grammofoni tööstused maailmas seavad oma ülesandeks ehitada aparate, mis oleksid sama head kui mainitud Inglise The Gramophone Company Ltd. aparaadid ja nende ridade kirjutajal on võimalus näha olnud, kuis kõige suuremate vabrikute mustrite ladudes seisab ikka vähemalt üks His Master's Voice grammofon, kus siis ostjale demonstreerimise teel selgeks püütakse teha, et nende oma niisama hea on, kui His Master's Voice. Kuigi Esto-Muusika tõesti häid grammofone andma hakkab, ei eelda meie siiski, et nad sama head oleks, kui His Master's Voice ja seda pole ka tarvis ega seda ei võigi nõuda, sest ka nende hind tuleb märksa odavam.

Paljud arvavad, et Eesti on grammofonidest juba üleujutatud. Meie aga ütleme, täis ei ole ta kaugelki veel. Meil võib olla kõige rohkem 20—25 tuhat grammofoni, mis vastavalt elanikkude ja perekondade arvule kuigi suur hulk ei ole. Välismaadel, kus elanikud jõukamad, on nende arv võrdlemisi palju suurem. Arvesse võttes meie kodanikkude lugupidamist muusika vastu, võib kindlasti oletada, et grammofonide müük ja ost käesoleval või eeloleval hooajal umbes samane saab olema, kui eelmistel. See on ka arusaadav, sest grammofoni peale ei vaadata tänapäeval mitte enam kui ühe ärapälatud asja peale, vaid teda hinnatakse kui muusikariista ja isegi parimad muusikamehed mujal ja meil ei ole enam grammofoni väenlased, vaid tema sõbrad. Iga parim muusikant kuulleb tänapäeval head orkestrimängu, head

ALEKS. ARDER,
laulab grammofonil huvitavaid
rahvalaule.

laulu, head viiuldajat grammofonil ja tantsib tema järel meelsasti, kuna grammofoni plaatidele mänginud kuulsate tantsuorkestrite rütm kisub tahes või tahtmata tantsu põrandale iga muusikalist inimest.

Mis puutub nüüd

raadiosse,

siis on ka sel alal tänavu rohkem elavust oodata kui möödunud hooajal ja nimelt Tallinna saatejaama kuuldavuse tõttu. Möödunud aastal oli meie saatejaama kuuldavus provintsis tema õnnetu laine tõttu väga halb. Sellest kirjutati palju pikalt ja laialt ajalehtis ja see peletas inimesed raadiost eemale. On loomulik, et keegi ei hakka välja andma raha, kui temast midagi tulu ei ole. Selle pärast oli raadioaparatuuride ost möödunud hooajal piiratud ja tagasihoidlik. Osteti, kuid ainult suuremaid aparate välisjaamade kuulamiseks. Tänavu kõneldakse aga Tallinna jaama kohta kiitvalt. Ta olla vähemalt igal pool

meie riigi piirides kuulda, olgugi, et puhuse üle siin ja seal nurisetakse. Arvata-vasti paraneb ka tema häälepuhtus, sest jaam on ehitajalt seni veel lõpulikult vastuvõtmata. Igatahes, kuulata teda juba võib ja see on suureks plussiks. Õige raadioaparaatide ost algab alles septembris, oktoobris, kuid tänavu selle vastu tuntakse suurt huvi ja ostetakse raadioaparaate juba augusti algusest peale. Peab tähendama, et inimene, kel olemas viisakas raadioaparaat, ilma temata üldse enam läbi ei saa ja kui tema ühel või teisel põhjusel mõni kord ajutiselt kodust puudub, siis on nagu rahu majast kadunud ja korter näib tühjana. Need, kel teda veel olnud ei ole, ei suuda sellest aru saada ja nemad ei mõistagi ette kujutada, kui armsaks seltsiliseks võib olla üks raadioaparaat. Sellest hakatakse aga ikka rohkem ja rohkem

aru saama ja sellepärast saab raadioaparaatide muretsimine käesoleval aastal meie arvates võrdlemisi elav olema.

Lõpuks ei tahaks meie puudutamata jätta küsimust, kumb on parem, kas grammofon või raadioaparaat. See on küsimine, mida paljud, kel veel kumbagiti ei ole, omale ette seavad. Meie ütleme, mõlemad on omal kohal ja mõlemil on oma ülesanne. Tahate teie teatud juhustel nautida teatud klassilist või kerget muusikat, või tahate teie tantsida, siis on grammofon igal ajal teie teenistuses. Tahate teie aga kuulata värskaid päevasündmusi, teaduslikke kõnesid või teatri ettekandeid, või muud sarnast, siis võimaldab seda ainult raadioaparaat ja mitte grammofon. Nii siis — tarvilikud on nad mõlemad ja kumb neist enim muretseda, on igaühe oma otsustada.

Paenduvad grammofoniplaadid

Käesoleva aasta suvel ilmusid ka meie Eesti turule paenduvad grammofoniplaadid, mis pidada mängima nende müüjate reklaami järele otsustades umbes kuussada korda. Igal häbematusel on piir, kuid siin näib seda mitte olevat. Need plaadid tulid välismaal müügile juba käesoleva aasta vara kevadel või õigem, möödunud talvel. Püsisid nad kauplustes umbes kolme kuu ümber ja siis kadusid sama vaikselt, nagu nad tekkisid. Põhjus on väga lihtne ja arusaadav neile, kes asjale lähemal. Alguses ostavad reklaami tõttu neid ainult uudishimulised. Siis aga kaovad tarvita-jad, sest asi saab tuttavaks ja igale selgub, et tal muusikalist väärtust, mida ühelt grammofoniplaadilt nõutakse, ei ole. Tegelikult on nende plaatide muusikaline pind sarnane, kui see oli 10 aastad tagasi, kui plaaite valmistati akustilisel teel. Nüüd aga ei taha sarnastest plaatidest tänapäeval keegi enam teada ja selle tõttu ei osta

paenduvaid plaaite ka ükski tõsine muusikasõber, vaid ainult uudishimulik, et proovida, kuidas on võimalik ühte grammofoniplaati ka kord tasku panna. Kui see uudis oleks tõesti uudis olnud, siis võiks kindlasti öelda, et sarnane väärtuslik patent ei oleks mitte maailma jõukamate grammofonivabrikute kontsernide poolt tähelepanemata jäetud, vaid ta oleks omandatud ükskõik missuguse hinna eest, sest kui näiteks His Master's Voice vabrik võib maksta ühe Schaljapini plaadi valmistamise eest meie rahas viis miljoni senti, siis võib tema ühe leiduse eest, kui temal oleks oluline tähtsus, määratumaid summe maksta ja iga leidur müüks juba oma patendi sinna, kus temale kõrgemat hinda maksetakse.

Tegelikult ei ole paenduvad plaadid uudiseks, vaid nendega katsestas mõne aasta eest ka His Master's Voice, kuid heitis kõrvale kui mitte kõlbuliku

plaatide valmistamise viisi, samuti nagu Columbia vabrik oma plaate paberi kihtidega valmistas, nimetades seda oma patendiks, kuid ometi oli His Master's Voice neid katseid ammugi teinud ja seda kui tema kvaliteedile mitte vastavat tarvitusele ei võtnud, vaid kõrvale heitis. Muuseas pidas nende paenduvate plaatide ja mehaaniliste grammofonide üle selgitava kõne grammofoni eriteadlane insener Eisler Vürtsburgist Berliini ülikoolis käesoleva aasta kevadel, kus ta tähendas, et grammofon on põhimõttelikult oma arenemistipule jõudnud ja seal ei ole enam mingisugusi üllatusi oodata. Elektriline grammofoniplaatide edasiandmine selle vastu areneb aga veel kestvalt ühiselt elektriakustiliste edusammudega, kuna uute murdumata plaatide üle ei saa tema veel mingisugust lõpuotsust teha ja tähendas vaid, et tänapäeva shellak plaat ületab paenduva tuntavalt. Kõigist sellest on selge, et pehmel plaadil edu ei või olla. Ka meie

suuremad muusikaärid ja grammofoni erikauplused ei ole neid plaate omale mitte müügile võtnud senini ja ei kavatsegi võtta, sest sarnaseid uudiseid ostetakse nii vähe, et tellitud kaup ladusse igavesti vedelema jääb ja selle tõttu suuri kahjusid kanda tuleks. Ka ostjale võib soovitada neid osta ainult siis, kui teda see asi muidu huvitab ja ostul mitte kunstlist eesmärki ei ole. Katsestamised nendega, mis selle artikli kirjutajal teha on tulnud, on näidanud, et kuuestsajast korrast ei saagi siin juttu olla, kuna sagedasti isegi esimesel, teisel korral nõel juba üleviskama hakkab ja sagedaseks nähtuseks on, et sarnast plaati tihti ühtegi korda õieti läbi mängida ei saa. Muidugi õeruda võib teda nõelaga ja kuussada ja tuhat korda, aga grammofoniplaadi eesmärk ei seisa mitte selles, vaid selles, et tema ka helisid sel kujul kuuldavale tooks, kuidas nad ühe hea orkestri või kunstniku poolt sisse on mängitud.

The Murphy Band, orkester, mis kõige rohkem mänginud grammofoniplaatidele.

HIS MASTER'S VOICE Eesti uudisplaatide nimestik, mis jõuavad müügile septembris 1930 a.

Bernhard Hansen: Joo, joo sõbrake joo
Marseillaise
Kiired, kui laened
Alles noor ja ilma elust tüdind

Arnold Vismann: Kalurite laul
Jõua ju kaugelta

Aleksander Arder: Kord mõtetes istus üks emake
Kord väike Ants käis jahi peal

Meeskvartett: Küll on hull
Porilaste marss

Sekstett: Üks roosike on tõusnud
Oh sa õnnistud

Kui kurblik on poissmehe elu
See mäeotsa talu

The Murphy Band:

Kui juudid Valgast sõitsivad
(Eesti fokstrott)

Säält ju mu kullake paistab su maja
(Eesti boston)

Eide-taadi valss
Maie polka

Hugo Laur: Uhuu saunaskäik

Uhuu saunaskäik (järg)

Telefoni kõne
Usuõpetuse tund

Mehaanilistest muusikariistadest

Mehaaniliste muusikariistade hulka loetakse grammofonid, jõukõvendajad ja elektriklaverid. Kõige enam nendest on levinud grammofon. Sel alal ei ole viimastel aegadel enam mingisuguseid põhjapanevaid uudiseid olnud ja teatavasti ei saa olema ka eeloleval hooajal. Viimane põhjapanev muudatus oli tehtud mõne aasta eest meile kõigile tuntud Inglise The Gramophone Company Limited'i poolt, kes turule laskis uued His Master's Voice grammofonid. Need on püsinud ilma suurema muudatuseta tänini. On vaid tehtud vähemaid muudatusi ja parandusi konstruktsioonis ja seda on ka käesoleval aastal täiendatud automaat pidurite juurde lisamisega kohvergrammofonidele. Muid nimetatamisväärt muudatusi see vabrik oma muusikariistade juures teinud ei ole ja kuuldavasti teha ei kavatse. Teised vast erandita kopeerivad neid tänapäevani ja püüavad kätte saada seda, mida see juba mitme aasta eest on kätte saanud. Suuremalt osalt pole see neil kopeerijatel kuigi hästi õnnestunud, olgugi, et mitmed siiski väga häid tagajärgi on saavutanud.

Ei või mainimata mööda minna ühe suurema grammofoni vabrikute kontserni — Carl Lindström'i Odeon grammofonidest. Nad on oma väljatöötuse kõla ja konstruktsiooni poolest väga hinnaväärilised ja neid võib julgesti soovitada neile, kes ei taha ja kel pole võimalus välja anda sarnast summat, nagu maksab His Master's Voice grammofon.

Eriti suuri edusamme on aga mehaaniliste muusikariistade alal tehtud elektrilise kõvendusega. Kui ei olnud veel helifilmi, oldi meil Eestis jõukõvendajate omandamisega väga ettevaatlikud. Tuli aga helifilm, siis hakkasid jõukõvendajad meil levinema. Välismaadel on paremates restoraanides, kohvikutes, lõbustuskohtades ja teatrite jalutusruumides jõukõvendajad juba aastate eest üles seatud. Rahvas on nendest riistadest sisse võetud ja kuulab neid heameelega. Meil oldi aga sellega tagasihoidlik ja arvati, et see on üks surnud riist. Restoraanid ei pooldanud meil neid sisseseadeid veel sellepärast, et nemad ei joo viina ega söö, kuna muusikandid aitasid külalistega suuremaid arvesid teha ja

sellega restoraani sissetulekuid tõsta. Nüüd hakkab ka see vaade kaduma ja mitmed lokaalid on omale juba niisuguseid jõukövendusi sisseadeid muretsenud. Muuseum on sarnase muretsenud ka Tallinna moodsaim kohvik — Marcelle ja nagu omanikult kuulene, on tema külalised selle muusikaga väga ja väga rahul. Sagedasti lastakse ühte ja sama moodsat tükki mitmel korral korrata, kusjuures terve saali täis võõraid tantsib. See on ju arusaadav, sest ühe suure parima ja moodsama Berliini või Londoni orkestri saatel on kahtlemata mõnusam tantsida, kui ühe väikese orkestri muusika järele. Nende riistade järele peavad erilist tarvidust tundma just need restoraanid, kohvikud ja teemajad, kes ei pea alalist orkestrit. Kuid ka nendele, kes seda peavad, on tema väga tarvilik ja tulutoov, sest orkester ei mängi kusagil päevad läbi, või kogu aeg, kui lokaal avatud, vaid ainult mõne teatud tunni jooksul. Külaliste meeleolu ja tuju võib aga seesuguse suurepäralise muusikariistaga igal ajal tõsta, kui selleks tarvidust on. See ei olene ainult teatud ajast ja tunnist.

Eriti rohkesti tarvitatakse jõukövendajaid Schweitsis, mis teatavasti võõraste jaoks loetakse. Seal on mägesid, mille otsas on mitmed võõrastemajad, kohvikud ja restoraanid. Neid mägesid külastavad aastas tuhanded, tuhanded võõrad. Elavat

muusikat neis lokaalides ei ole üldse, sest võõraste ja turistide külastamine on juhuslik ja mitte massiline ning kestab hommikust kuni hilja õhtuni. Siin on Pantomoon või jõukövendaja ainukene orkester, mida igal ajal, kui külalisi on, tarvitada võib ja turistid läksid ainult sinna lokaali, kus oli kuulda muusikat. Lokaalid, milles polnud mehaanilist muusikat, olid külalistest tühjad. Nagu eelpool mainitud, on väljamaal nende muusikariistade tähtsusest juba ammu aru saama hakatud, kuna meil alles nüüd pikkamööda see sünnib. Teatavasti kannavad sarnased jõukövendajad üle muusikat grammofoniplaatidelt ja vähemad teemajad ja kohvikud, kellele ülejõu käib suurema sarnase sisseade muretsemine, võivad siin väga hästi kasutada selleks otstarbeks raadioaparate. Nii ongi ka Tallinnas ja Tallinna ümbruses ja ka provintsis paljud restoraanid omale juba niisugused raadioaparadid muretsenud, mis võimaldavad grammofoni muusikat anda oma võrastele raadioaparate kõvendusega igal ajal, ärarippumata sellest, kas raadio saatejaam töötab või mitte. Eriti kasulik on ta suvel, kus raadioaparate töötamine nõrk ja elektriliste mõjude tõttu õhus väga raskendat ja halb on.

Kõike kokku võttes, tuleb oletada, et ka nende riistade levinemine eeloleval sügisel ja talvel õige hoogne saab olema.

Grammofoni nõelte tarvitamisest

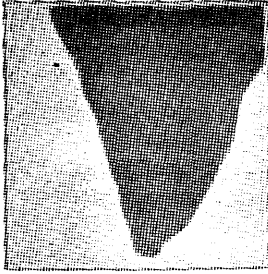
Üks väga tähtis tegur grammofoni muusika saamise juures on nõel. Nõelast oleneb grammofoni muukisa mõnun täielikult. Nõel võib meile ühest ja samast plaadist muusikat vaikselt, keskmiselt, valjult ja õige valjult kuuldavale tuua. Hea nõel võib plaadi iga pikendada, halb nõel võib ta aga ühe korraga rikkuda. Grammofoni

nõelte ostmisega patustatakse palju ja siin patustavad väga palju vähemad kauplused, kes suurema teenistuse otstarbel võtavad müügile igasuguseid alaväärtuslikke nõelu. Meie arvates teeb tarvitaaja kõige parem, kui tema prungib His Master's Voice grammofoniplaadi juures sama vabriku nõelu, Odeon plaatide juures Odeon nõelu jne.

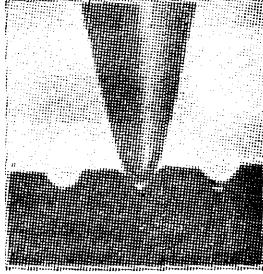
Kuidaviisi üks nõel mängimise juures võib mõjuda grammofoniplaadile ja missugusena näeb välja üks hea nõel peale oma ülesande

täitmist ja kuidas näeb välja üks halb nõel, selle kohta toome alljärgnevad ülesvõtted.

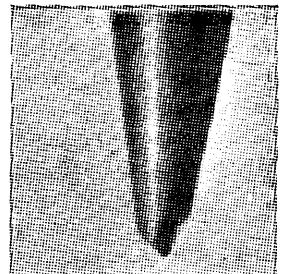
Nõelad, mis plaate rikuvad.

Puust nõel, millel üldse nõelaga sarnadust pole

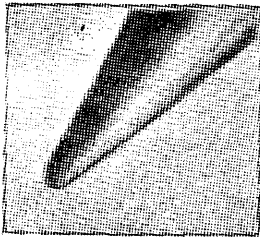

Teras nõel, mis pole terav ja sellega plaadi sooned tasaseks hõõrub.

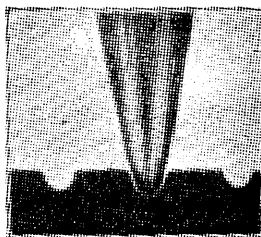

Nõel, mis pehmest terasest, läheb tarvitades kandiliseks.

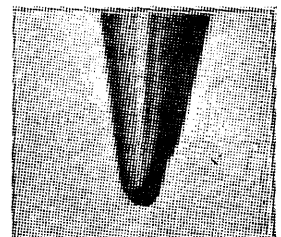
Nõelad, mis plaate hoiavad.

Kõva teras võimaldab terava otsa.

Terav nõel passib plaadi soontesse ...

... ja kulub ühetaoliselt.

Neist ülesvõtetest näeme, kuidas halb nõel on kulunud kandiliseks ja sel tagajärjel võib tema esimese paari korra mängimise järele uue plaadi kõlbmatuks teha. Sealsamas näeme meie head nõela, mis sama palju kordi mänginud, kuid tema kuulub ühtemoodi ümarguselt ja loomulikult ei kannata grammofoniplaat niisugusest nõelast kuigi palju. Kui sagedasti kaebavad tarvitajad plaatide vastupidavuse üle.

Põhjus ei ole igakord aga mitte plaadi halvast massis, vaid nagu ülimalt nägime, suuremalt jaolt võib see oleneda nõelast. Tungivalt peab soovutama tarvitada neid nõelu, mis on määratud üheks korraks ja mitte sarnaseid, mis peab mängima kümme ja enam kordi. Kahtlemata mõjub sarnane nõel, olgu ta nii kõvast terasest kui tahes, teisel, kolmandal korral halvasti plaadi tervisele.

ODEON Eesti uudisplaatide nimestik, mis jõuavad müügile septembris 1930 a.

Bernhard Hansen: Jeruusalemm, sa püha taeva linn

Kettleri koraal

Husaarid

Bandiidi laul operetist „Mägivürst“

Aleksander Arder: Meil aiaäärne tänavas
Uhti, uhti, uhkesti

Kvartett: Tere nüüd sa kallis päev
Setu laul

Sekstett: Juba kui ma karjas käisin
Vändra metsas Pärnumaal
Oh kuusepuu
Oh lapsukesed tulge

The Murphy Band: Viimne roos (boston)

Süda tuksub, tuks, tuks, tuks
(fokstrott)

Viltu polka

Labajala valss

Paul Pinna: Inimese kõne koeraga
Vaikne õnn ja kodukolle

Dialoog: Paul Pinna ja Hugo Laur: .

Valimised, I

Valimised, II

Hugo Laur: Supleja Uhuu kirikukoosolekul

Parlamentlikud kõneõied.

Georges Buisson, kes pikki aastaid juhtinud Prantsuse parlamendi Stenografistide bürood, on omale ära märkinud mõned „parlamentlikud kõneõied“ ja need avalikkusele teatavaks teinud.

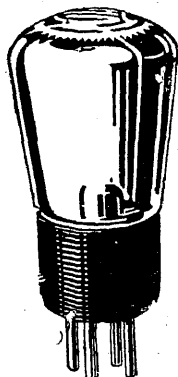
Üks radikaalne rahvasaadik hüüdnud kord: „Teie tahate surma reglamenteerida! Oi, eks katsuge seda! Küllap te siis näha saate, mis ta teile vastab!”

Uue kooliseaduse puhul soovinud üks

edumeelne parlamendi saadik rahvaesitusele järgmiste sõnadega õnne:

„Lõpuks kord on kätte jõudnud päev, kus rahva seast pärit olevate laste peajajudel õigus on koolipinkidele asuda.”

„Aastal 1630,” öelnud üks teine rahvasaadik, „oli meil olemas kaubabörs, mis kujutas endast praeguse kaubabörsi täpset koopiat.”

Üksinda **VALVO** raadiolamp

rahuldab Teie nõudeid
täielikult.

Nõudke ja proovige neid ning
teie näete, et paremat lampi
pole praegusel ajal olemas.

Pealadu :

O-Ü. „ESTO-MUUSIKA“
TALLINNAS — VILJANDIS.

Et kindel olla

tiibklaveri

või

Et kindel olla

pianiino

või

HARMOONIUMI

valikus, siis ostke seda ainult

O-Ü. „ESTO-MUUSIKA“
LADUST TALLINNAS VÕI VILJANDIS.

O-Ü. „ESTO-MUUSIKA“ müüb
ainult professorite poolt proovitud
pille pikaajalise vastutusega sood-
satel järelmaksu tingimistel - - - -